

حضرت امیر المؤمنین علی؛ یاور مظلوم و دشمن ظالم باش.

آذان ظهر: ۱۳:۰۲ ■ غروب آفتاب: ۲۰:۱۵
آذان عصر: ۲۰:۳۶ ■ نیمه شب شرعی: ۰۰:۱۰
آذان صبح: ۴:۰۶ ■ طلوع آفتاب: ۵:۵۰

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: عبدال... گنجی
سرپرست: دانیال معمار

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (ج)، کوچه نورچشمه، شماره ۱۴
کد پستی: ۴۵۵۶-۱۹۶۶۶ | تهران، صندوق پستی: ۱۹۶۶۶-۱۹۳۵۵۴۴
تلفن: ۳۲۰۳۳۰۰-۳۳۰۳۳۰۰ | شماره: ۲۲۰۴۶۰۶۷

چاپ: همشهری
تلفن: ۰۲۰-۷۵۰۰۰۰۰

همشهری: www.hamshahrionline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروزین
تلفن: ۶۱۳۳۳۰۰

سازمان آگهی‌ها و نیازمندی‌ها:
خیابان قائم مقام قراهنی، میدان شمع، خیابان شهید خدای
شماره: ۲۹- طبله ۱، طبقه ۰۰- تلفن: ۸۸۶۱۸۱۹-۸۴۳۲۱۷۰

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

چهارشنبه ۱۱ خرداد ۱۴۰۱ | سال سی‌ام | شماره ۵۱۰

تولید: دانش‌بنیان، اشتغال آفرین

همشهری

صفحه
آخر

ای دل می‌باش یک دم خالی ز عشق و مستی
وان که برو که رستی از نیستی و هستی

حافظ

در آستانه روز دختر

فاطمه معصومه (س)، را به عنوان «روز ملی دختران» توصیب و اعلام کرد و این روز وارد تقویم شد. روز دختران فرصتی مناسب برای بررسی جایگاه و امکانات دختران جامعه است؛ دخترانی که مادران فردا هستند و تربیت صحیح آنها تضمین موفقیت جامعه آینده است. تقویت ارزش‌های فرهنگی - اجتماعی مطلوب دختران، بهبود و توسعه سلامت روانی - اجتماعی دختران و اهتمام ملی

روزی برای تمام لیلی‌ها

قرب دارد و پدر و مادرها قدر این نعمت را خوب می‌دانند. ۱۵ سال پیش یعنی سال ۱۳۸۵ بود که رویداد مبارکی برای دختران کشور ما اتفاق افتاد؛ شورای عالی انقلاب فرهنگی، بر اساس پیشنهاد فرهنگسرای دختران، روز تولد حضرت

دیگر گذشت دوره و زمانه‌ای که پسرها دست راست پدر بودند و دخترها با ایسن تفکر که کاری از شان ساخته نیست، باید در خانه می‌نشستند تا وقت ازدواجشان برسد. حالا جایگاه دختر در خانواده‌ها آرج و

فاطمه عباسی

همین بودن و بزرگ شدن شما دختران سرزمین ما، نعمت است برای مام میهن



آمار دخترانه

برای اینکه سواد آماری‌تان از دختران مملکت بالا برود هم باید بگوییم براساس آخرین سرشماری کشور، تعداد دختران از ۳۴ تا ۱۵ میلیون ۴ میلیون نفر است که ۵ میلیون نفر از این دختران جوان، ازدواج نکرده‌اند. در واقع حدود ۳۶ درصد از جمعیت زنان جوان کشور را دخترانی تشکیل می‌دهند که هنوز ازدواج نکرده‌اند. این را هم بدانید که مقابل هر ۱۰۰ دختر در سن ازدواج ۱۹۱ پسر در سن ازدواج داریم می‌توان گفت نسبت پسران ازدواج نکرده در این سن ۱۱۳٪ برابر دختران است.

تولد دخترانه

شاید بد نباشد که بدانید طبق آخرین آمار که مربوط به سال گذشته است، ۵۷۱ هزار و ۲۵۶ پسر و ۵۲۴ هزار و ۸۱۶ دختر در کشور به دنیا آمده‌اند. یعنی در مقابل تولد هر ۱۰۰ نوزاد دختر، ۶۰۸ نوزاد پسر به دنیا آمده است. بنابراین فعلا جمعیت نوزادان دختر از نوزادان پسر کمتر است.

دانشجویی دخترانه

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی تنها ۲۸ هزار نفر دانشجویی زن در دانشگاه‌ها تحصیل می‌کردند که نسبت به جمعیت دانشجویان کشور حدود ۲۷ درصد را شامل می‌شد. در سال‌های بعد از انقلاب اسلامی هم بیشتر دانشجویان دختر در رشته‌های هنر و پزشکی علاقه‌مند به تحصیل بودند، اما اکنون در همه رشته‌ها از جمله فنی و مهندسی و حتی مهندسی کشاورزی هم دختران همیای پسران تحصیل می‌کنند. به‌طور کلی ۶۰ درصد از جمعیت دانشجویی که حدود ۲ میلیون نفر است را دختران تشکیل می‌دهند که در مراکز آموزش عالی تحصیل می‌کنند.

دانش آموزی دخترانه

در بین جمعیت دانش آموزی هم اکنون بیش از ۸ میلیون پسر و بالغ بر ۷،۵ میلیون نفر دختر هستند. براساس داده‌های سرشماری ۹۶ درصد از دختران ۱۵ تا ۳۵ ساله باسواد و ۵۷ درصد از این دختران بی‌سواد هستند. در همین بازه سنی ۱۱ درصد دختران دارای مدرک ابتدایی، ۱۲ درصد راهنمایی، ۱۱،۶ درصد دیپلم، ۲۸،۵ درصد پیش‌دانشگاهی، ۶،۲ درصد کاردانی، ۲۰ درصد کارشناسی، ۴،۴ درصد مدرک کارشناسی ارشد و ۰،۲ درصد دارای مدرک دکتری هستند.

ورزش دخترانه

علاوه بر فعالیت‌های فرهنگی و هنری، دخترهای ایرانی در رشته‌های ورزشی هم سهم به‌سزایی دارند. اکنون بیش از ۳۰۰ دختر ورزشکار در رشته‌های مختلف ورزشی فعالیت می‌کنند که بسیاری از آنها تاکنون صاحب مدال‌های رنگارنگ و عنوان‌های مختلف شده‌اند. به‌طور مثال در المپیک توکیو که سال گذشته برگزار شد، ۱۰ دختر ورزشکار ایرانی موفق شدند سهمیه این دوره المپیک را در رشته‌های تیراندازی، کاراته، قایقرانی، کوناندو، وومیدمانی و بدمیتون به‌دست بیاورند.

نازکای احساس در جهان دختران

ستاره‌بارانی شوکوهند است و اگر به نم اشک نشسته باش، شبی تاریک است که دامن می‌گستراند بر آسمان دل‌ها خاند. آنها هنوز حرف زدن نیاموخته‌اند که مادری می‌آموزند. عروسک‌ها را در آغوش می‌کنند و غم‌شان را می‌خورند و می‌دانند نازکای دلشان به مادری آمیخته است. آنان روزی مادران عروسک‌ها هستند و روز دیگر شاید مادران فرزندانگی که از بطن‌شان با به جهان می‌گذارند؛ اما این همه داستان نیست چرا که تا قدم می‌کنند همه جا، حتی اگر مرده باشد، تشنه شیدن آواز برنده‌ای ست که از مهر می‌خواند. برنده‌ای که نگاه نکند شاخ و پال درخت غرق است در شکوفه‌های بهار یا غمین است از برگ‌های فرو افتاده به وقت پاییز، برنده‌ای که فقط به مهر بخواند و همراه باشد. اما این همراه بودن، حکایتی ست که در جان و جهان دختران جاری ست. تفاوتی ندارد، کوچک باشند یا بزرگ، پیر باشند یا جوان، دور باشند یا نزدیک؛ آنها غمخواران همیشه پندرها و مادرانشان هستند. کلمات‌شان شاکرهای رنگین‌بالی ست که از سنگینی سکوت خانه‌ها می‌کاهد و نگاه‌شان اگر روشن باشد به امید،



مریم باحالی

پشم دام و صفحه خورشیدی



نیوساوت ولز؛ پس از اجاره زمین‌های کشاورزی و دامپروری توسط تولیدکنندگان برق خورشیدی، دامپروران متوجه شدند که پشم گوسفندانی که در این زمین‌ها به چرا مشغول می‌شوند تمیزتر است. به گزارش ای‌بی‌سی، برسی وضعیت دام‌ها طی ۳ سال پس از نصب سبایت‌های خورشیدی در مزارع «نیوساوت ولز» استرالیا، نشان می‌دهد که چرای گوسفندان زیر پنل‌های خورشیدی باعث تولید پشم بهتر و بیشتر می‌شود. کشاورزان این را یک وضعیت کاملاً برده به‌شمار می‌آورند، زیرا گوسفندها به حفظ مراتع و از بین بردن علف‌های هرز کمک می‌کنند تا پنل‌ها کارایی خود را از دست ندهند، و پنل‌ها هم با ایجاد سایه از خشک شدن خاک جلوگیری می‌کنند علاوه بر این، به گفته برخی از پرورش دهندگان دام چرای گوسفند در مزارع خورشیدی منجر به افزایش کیفیت و کمیت پشم شده است. تام وارن، کشاورز و دامداری که در همکاری با انجمن پارک بخش‌هایی از زمین خود را به یک مزرعه خورشیدی اجاره می‌دهد که در آن حدود ۲۵۰ مایل مربع مریوس در میان صفحات خورشیدی چرا می‌کنند.

۲۷۰ میلیون شکار در بریتانیا



لندن؛ گرچه با عامل کشتار ۲۷۰ میلیون جانور شامل خزنده، جوند و پرند هستند، البته این آمار فقط مختص انگلستان آن در محدوده زمانی یکساله است. به گزارش سایت بریتانیایی مترو، محققان دانشگاه رویال هالووی آمارهایی را منتشر کرده‌اند که نشان می‌دهد این آمار در برخی مناطق جهان بیشتر و در برخی مناطق کمتر است. دکتر ریکا توماس درباره این تحقیق می‌گوید: نتایج نشان می‌دهد از آنجا که گرچه با معمولاً بومی منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنند نیستند و توسط انسان‌ها جابه‌جا شده‌اند به چرخه طبیعی شکار گاهی لطمه وارد می‌کنند. فقط در انگلستان ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار گربه خانگی وجود دارد که این رقم در مورد گربه‌های غیر خانگی به‌مراتب بیشتر است. بنابراین مردم برای نگهداری از حیوانات و همچنین غذا دادن به آنها بهتر است به‌نظر کارشناسان محیط‌زیست توجه کنند.

مصر و پروژه قرن زمینس



قاهره؛ شرکت زمینس سفارش کلانی از مصر دریافت کرده است که شامل شبکه‌ای مدون به طول ۲ هزار کیلومتر برای قطارهای پرسرعت؛ تولید ۴۱ قطار پرسرعت، ۹۴ قطار عادی و ۴۱ لوکوموتیو می‌شود. این پروژه ۲۷ هزار فرصت شغلی در مصر ایجاد می‌کند و با اجرای آن مصر به ششمین شبکه ریلی پرسرعت جهان مجهز خواهد شد. به گزارش دویچه‌وله، زمینس برای این منظور قرار دادی به ارزش ۸،۱ میلیارد یورو امضا کرده است که شامل قرارداد ۲،۷ میلیارد یوروبی سسال گذشته نیز می‌شود. براساس اطلاعاتی که زمینس منتشر کرده، احداث شبکه پرسرعت به طول ۲ هزار کیلومتر برای اتصال ۶ شهر مصر در نظر گرفته شده است. این قطارها در ۳ مسیر با سرعت ۲۳۰ کیلومتر در ساعت حرکت می‌کنند. یکی از مسیرها به طول ۶۰۰ کیلومتر بین شهرهای بندری عین‌سخنه در کرانه دریای سرخ و مرسی مطروح و اسکندریه در کرانه دریای مدیترانه خواهد بود، مسیر دوم بین قاهره و ابوسمبل در نزدیکی مرز سودان با بیش از ۱۱۰۰ کیلومتر و مسیر سوم هم با حدود ۲۲۵ کیلومتر طول بین اقص و غرقه. همچنین به گفته مقامات مصری، این طرح قرار است در سال‌های آینده گسترش یابد.

باشگاه نویسندگان



مرد وقف



حمیدرضا محمدی
روزنامه‌نگار

هر چه داشت وقف کرد، وقف امام رضایع). می‌خواست همه از آنچه دارد، منتفع شوند. سود عمومی و اجتماعی را در نظر داشت. آنچه میراث به یادگار گذاشت و ماندگار کرد، یکسر عام‌المنفعه بود و هست. اصلاً خاصیت وقف همین است. هر دستی را کوتاه می‌کند و تا همیشه بر جا و برپا می‌ماند. این همه نشان از آن دارد که حاج حسین آقا ملک اگر چه سرشار از ثروت و مکتب بود اما سرفی زبست و به همین سبب هم همیشه که با وقف ۲ میلیون مترمربع که تنها یک قفره از اوقیات اوست، بزرگ‌ترین واقف تاریخ ایران شناخته می‌شود.

نخستین وقفش را در ۶۶ سالگی کرد و در ششم آبان ۱۳۱۶، کتابخانه ملی ملک را در خانه پدری‌اش در بازار تهران پدید آورد و البته ۷ سال بعد، در ۲۹ تیر ۱۳۲۳، قطعه زمینی در باغ ملی از شهرداری خرید که مجموعه کتابخانه و موزه ملی ملک در واقع است. آنچه وقف شد افزون بر هزاران نسخه خطی نفیس با چاپ سنگی شامل فرش‌ها، لوسترها، مبلمان و تابلوهای نقاشی بود که او به‌عنوان لوازم و تجملات زندگی شخصی از آنها استفاده می‌کرد. همچنین مجموعه‌های نمبر، سکه، آثار لاکه و تابلوهای نقاشی میانشان دیده می‌شد. این آثار ابتدا کنار کتابخانه به نمایش در آمدند و سپس هسته اولیه موزه ملک را شکل دادند.

اما او در قبسات خراسان طی سال‌های ۱۳۲۵ تا ۱۳۴۰ موقوفات فراوانی را ایجاد کرد که فقط یک نمونه‌اش، وقف ۲۹ موزه رقیبه از جمله سه دانگ مزرعه و قنات تقی‌آباد در خراسان، سه دانگ مزرعه شهر طوس سفلی و سه دانگ مزرعه جمع‌آب در ۲۵ فروردین ۱۳۳۰ است که البته بسیار بیش از این است.

او در سال ۱۳۴۳، زمینی برای تجدیدنوی شیرخوارگاه کودکان بی سرپرست در مشهد اهدا کرد و با چهارسال پیش از آن، ۱۲۰ هزار مترمربع به کارکنان اداره اقتصاد ملی ایران و ۲۰۰ هزار مترمربع به کارکنان اداره پست و تلگراف هیه کرد. باغ ملی و باغ و کیل‌آباد که اولی ۴ هکتار و دومی ۱۵۰ هکتار وسعت دارد را به ترتیب در سال‌های ۱۳۴۵ و ۱۳۴۸ به مردم مشهد هدیه کرد.

ملک که در دهم خرداد درست نیم‌قرن پیش در گذشت و اگر بود، دپروز، ۵۱ ساله شده بود، در سراسر عمرش تنها کار خیر عمومی را در نظر داشت و کارنامه‌ای از خود بر جای گذاشت که حاکی از همین مهم است.

۱۶متر دهنه روی مزار مردم



شیدا اعتماد
روزنامه‌نگار

در جلسات زیادی رویه‌روی مهندس سازه نشستیم و بابت یک متر و نیم متر اضافه در فاصله ستون‌ها چانه زده‌ام. بارها ابعاد ستون‌ها، نقشه‌های مرا به هم ریخته. می‌دانم که تا چقدر فاصله ستون‌ها منطقی است و چقدرش غیرمنطقی. می‌دانم که تا چه اندازه کنسولی را می‌شود با خیال راحت در ساختمان در نظر گرفت و چقدر رانمی‌شود.

شده که در پروژه‌های دهانه ۹ یا ۹ متری داشته باشم. همیشه هم یک گوشه ذهنم هست که یک دهانه ۸ متری یعنی حداقل ۸۰ سانت تیر که این تیر مسائل زیادی در طراحی سقف کاذب‌ها و مسیر تاسیسات ایجاد می‌کند.

تکنولوژی‌های جدیدی هم هست که با آنها می‌شود دهنه‌های بزرگ‌تر را با ابعاد متعادل‌تر در تیرها و ستون‌ها داشت. نمی‌خواهم وارد بحث مهندسی قضیه بشوم.

وقتی چیزی که طراحی می‌کنم آشنایانه هوایم یا ساختمان آتش‌نشانی یا ساختمانی دیگر با نیاز خاص نیست چرا باید دهنه‌های چنان وسعتی ایجاد کرد؟

جز اینکه یکی صرفاً می‌خواهد با بلندپروازی ادعا کند که نخستین ساختمان با دهنه‌های ۱۶ متری در کنار هم را در ایران ساخته است.

ایران نظام مهندسی و آیین‌نامه‌های زلزله هم کاملاً سنت قوانین است و مرتب به روز می‌شود. پس چطور می‌شود ساختمانی چنین ناایمن ده طبقه بالا می‌رود و کسی جلیوش رانمی‌گیرد؟

ترکیب جهالت و ادعا خطرناک است. با پول و رانت دری به ساختن متروپل گشوده می‌شود و کسی که می‌خواهد فخر بفرشد و «اولین» و «بزرگ‌ترین» و «چندترین» دیگر به بنای زشتن بچسباند به راحتی می‌تواند قوانین را دور بزند.

مشکل نبود قانون نیست. مشکل دور زدن قانون است و چقدر یک‌انگیز که بهای بلندپروازی جاهلانه یک نفر و فساد بخشی از سیستم را باید جان‌های زیادی بی‌گانه‌ها بدهند که مشتاقان زندگی هستند. جوانانی که بی‌لقمه نان کارگری می‌کنند،

مردمانی دردمند که آمداند از آمایش خون بدهند وزن و شوهر جوانی که کماهی راه انداخته‌اند که زندگی‌شان را بسازند. و دیگر نیستند.

می‌گویند متروپل چند ماهی قبل از حادثه دچار نشست شده بود، یکی از ستون‌ها ترک خورده بود و دهنه‌ها شکم داده بود. پیش‌بینی شده بود که ممکن است ساختمان دچار بریزش شود. اما متأسفانه به این پیش‌بینی‌ها توجهی نشد.

اگر متروپل می‌ریخت و فقط سرمایه سازنده‌اش برپاد می‌رفت، درس عبرتی می‌شد برای سازندگان که بدون توجه به دانش مهندسی حرف خودشان را به کرسی می‌نشانند. داغی می‌شد بر پیشانی رانت‌خواران و نادان‌ها، اما اینطور نشد.

حالا هر قدر هم از دید علمی بخواهیم به قضیه نگاه کنیم نمی‌شود که نمی‌شود. داغ میوه‌طنان فضا را چنان سنگین کرده که نمی‌شود و چقدر بی‌انصافی است که بهای گناه یکی را بی‌گناهان بدهند.

حالا فقط می‌توانیم با هوموطنان عزیز دردمندان، با بازماندگان همدردی کنیم. تلاش جامعه مهندسی و قانونگذاران باید در جهت عدم تکرار حوادثی این چنین باشد. هرچند که رفتگان دیگر بر نمی‌گردند اما می‌توانیم با این چنین است.

زنان پیشرو

خوبی قبول شد و در دوره‌های خلبانی شرکت کرد. استادانش به او گفتند اگر بخواهد همین روند را ادامه بدهد و پرواز کند، زمان زیادی می‌برد تا خلبان شود و بهتر است به سراغ رشته‌های دیگر برود. او یادرفت و تصمیم گرفت مهندسی پرواز بخواند. مهندس پرواز باید حواسش به سیستم‌های هواپیما، بخش سوخت، برق و مسیریابی باشد که اگر مشکلی پدیدآید، محل، حل کند. همه از این انتخاب او تعجب کرده بودند، چون پیش از او هیچ‌زن ایرانی، مهندس پرواز نبود. این بر خورده‌ها به جای اینکه جلوی او را بگیرد، بیشتر به او انگیزه داد که رویایش را جدی‌تر دنبال کند. چند سال بعد فیمه نخستین زن مهندس پرواز در ایران شد.

بوک مارک



لیلی نام تمام دختران زمین است

خدا مشتکی خاک را برگرفت. می‌خواست لیلی را بسازد، از خود در او دمید. و لیلی پیش از اینکه با خبر شود، عاشق شد. سالیانی است که لیلی عشق می‌ورزد. لیلی باید عاشق باشد. زیرا خدا در او دمیده است و هر که خدا در او دمیده است عاشق می‌شود. لیلی نام تمام دختران زمین است. نام دیگر انسان. خدا گفت: به دنیایان می‌آورم تا عاشق شوند. از موتنان تنها همین است، عشق؛ و هر که عاشق‌تر آمد، نزدیکتر است. پس نزدیکتر آید، نزدیکتر. عشق کمند من است. کمندی که شما را پیش من می‌آورد. کمندم را بگیرد، و لیلی کمند خدا را گرفت. خدا گفت: عشق فرصت گفت‌وگو است. گفت‌وگو با من یا من گفت‌وگو کنید. و لیلی تمام کلمه‌هایش را به خدا داد. لیلی هم صحبت خدا شد. خدا گفت عشق همان نام من است که مشتکی خاک را بابدل به نور می‌کند و لیلی مشتکی نور شد در دستان خداوند.

عرفان نظر آهاری

الهام نظری / گلچهره سهراب